

Birografika BORI d.o.o.
2023-2024

POVZETEK LETNEGA POROČILA 2023 - 2024

V Birografiki BORI smo v letu 2023 in 2024 pozorno spremljali geopolitične razmere v svetu, ker so imele močan vpliv na gospodarske razmere tako v Sloveniji kot mednarodnem okolju. V Sloveniji je bilo ključnega pomena vzdrževanje stabilnega poslovnega okolja in spodbujanje inovacij ter digitalizacije. Pomembno je bilo slediti razvoju na področju zelene tehnologije in trajnostnega razvoja, saj so to ključni trendi, ki oblikujejo prihodnost gospodarstva in vplivajo na razvojno usmerjenost podjetja.

Grafična dejavnost sodi med panoge, ki jo je že pandemija zelo prizadela, dodatno pa jo je prizadela energetska kriza, ki je zaradi povzročenih težav v nabavnih verigah surovin in navedenih podražitev, spreminjala in zmanjševala povpraševanje po grafičnih storitvah in izdelkih, dodatno pa je k navedenemu prispevalo tudi e-poslovanje in digitalizacija procesov pri naših odjemalcih. Negotove razmere na trgu so narekovale, da smo bili v navedenih dveh letih predvsem osredotočeni na zagotavljanje nemotenega poslovanja v spremenjenih okoliščinah ter vse napore vlagali v zagotavljanje finančne vzdržnosti poslovanja podjetja.

OSNOVNI PODATKI O PODJETJU

Znak podjetja:	
Ime podjetja:	Birografika BORI d.o.o
Status:	Invalidsko podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d.o.o.
Naslov podjetja:	Ljubljana, Linhartova 1
Matična številka:	5183472
Šifra glavne dejavnosti:	18.120 - drugo tiskanje
Šifra druge dejavnosti:	88.101 - dejavnost invalidskih podjetij
Identifikacijska številka za DDV:	SI 16466543
Elektronski naslov:	info@birografikabori.si
Spletna stran:	http://www.birografikabori.si
Ustanovitelj:	Društvo distrofikov Slovenije
Datum ustanovitve:	1. 2. 1980

LASTNIŠKA STRUKTURA

Osnovni kapital podjetja je: 1.154.261 EUR

Podjetje je v 100 % lasti Društva distrofikov Slovenije.

Podjetje je vpisano v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod številko registrskega vložka: 1/01647/00.

STATUS INVALIDSKEGA PODJETJA

Birografika BORI je na podlagi sklepa Skupnosti socialnega varstva Slovenije številka 553 -29/6 z dne 1. 8. 1981 pridobila status invalidskega podjetja in bila dne 1. 1. 2007 po uradni dolžnosti vpisana v Register invalidskih podjetij Republike Slovenije, ki ga vodi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, pod zaporedno številko IP – 0004.

IZJAVA O UPRAVLJANJU

Upravljanje v Birografiki BORI poteka po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi **direktor** oziroma poslovodja, njegovo poslovanje in vodenje poslov družbe pa nadzoruje **nadzorni svet**, katerega imenuje ustanovitelj Društvo distrofikov Slovenije.

Ustanovitelj Društvo distrofikov Slovenije je na svoji 12. seji upravnega odbora imenoval nov sedemčlanski nadzorni svet, ki ga sestavlja pet predstavnikov ustanovitelja, od katerih so obvezno najmanj trije distrofiki in dva predstavnika zaposlenih izmed strokovnih delavcev družbe, od katerih je eden obvezno invalid. Vsi člani nadzornega sveta so imenovani za štiri-letno mandatno obdobje.

Nov nadzorni svet se je konstituiral na svoji 1. seji, ki je potekala dne 26. 1. 2023 v prostorih Birografike BORI d.o.o. in kjer so člani nadzornega sveta izmed sebe izvolili predsednika in njegovega namestnika, kar je bilo pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, dne 24. 2. 2023 tudi vpisano v sodni register. Delo nadzornega sveta poteka v skladu z zakonodajo, priporočili strokovnih združenj, zlasti Združenja nadzornikov Slovenije, ter ostalimi priporočili dobre prakse in je podrobno predstavljeno v letnem poročilu nadzornega sveta.

STRATEŠKE USMERITVE

V strateške usmeritve podjetja so vtakana prizadevanja za razvoj človeških virov, družbene in okoljske odgovornosti ter nenehna iskanja novih rešitev, ki jih v dobro naših poslovnih odjemalcev lahko omogočijo nove tehnologije in pristopi v grafični panogi.

Poslanstvo

Poslanstvo Birografike BORI v poslovnem smislu pomeni uspešno tekmovati na tržišču in dosegati zadostno donosnost kapitala, ki omogoča stalno modernizacijo strojne in druge opreme na najvišjem dosegljivem tehnološkem nivoju ter stalno vseživljenjsko izobraževanje zaposlenih.

Poslanstvo Birografike BORI v socialnem smislu pa pomeni produktivno zaposlovati distrofike in druge invalide v polnem ekonomsko-socialnem sožitju z ostalimi zaposlenimi ter jim ustvarjati temeljne pogoje za celovito socialno vključenost v družbeno ekonomsko okolje.

Zaveza

Z izborom naravi prijaznih grafičnih materialov in s sodobnimi energetske varčnimi tehnologijami ustvarjamo zeleno prihodnost ter pomembno prispevamo k trajnostnemu razvoju družbe in zaščiti okolja.

Vizija

Z izborom naravi prijaznih grafičnih materialov in s sodobnimi energetske varčnimi tehnologijami ustvarjamo zeleno prihodnost ter pomembno prispevamo k trajnostnemu razvoju družbe in zaščiti okolja.

Vrednote

Spoštovanje:	Spoštujemo sočloveka in okolje.
Odličnost:	Hočemo biti najboljši v vsem, kar delamo.
Ustvarjalnost:	S svojimi idejami ustvarjamo napredek.
Odgovornost:	Stojimo za odločitvami in dejanji.
Zaupanje:	S poštenostjo gradimo partnerstva.

Programska zasnova

Birografika BORI svojo programsko zasnovo gradi, spreminja in dopolnjuje, in sicer glede na povpraševanje kupcev, obstoječe tehnološke rešitve na področju grafike in materialne zmožnosti podjetja. Kopiranje je program, ki je v svojem analognem delu že skoraj povsem zamrl, digitalno kopiranje pa dobiva lastnosti digitalnega tiska, vendar, gledano razvojno, bo program kopiranja za vedno označen kot zamelek današnje programske zasnove podjetja, ki se je z leti nadgrajevala in razvijala, in sicer od enostavnega ofsetnega razmnoževanja do visokokvalitetnega ofsetnega tiska, grafičnega oblikovanja najrazličnejših tiskovin, vizitk, brošur, katalogov, knjig, plakatov ... Sledila je uvedba črno belega in barvnega digitalnega tiska, pri čemer je potrebno poudariti, da je ves proces tiska podprt z elektronskim zajemom

podatkov preko In Site portala ter povezan s sodobno elektronsko montažo in grafično pripravo, kar je še posebej pomembno pri najnovejšem digitalnem tiskarskem stroju Indigo, formata B2. Pomembna knjigoveška pridobitev, ki nekako zaokrožuje grafično ponudbo podjetja, je tudi trdo vezana knjiga na zahtevo. Dodatni program v okviru digitalnih storitev so veliko formatni ploski tisk, foto koledar in fotoknjiga. Ploski tisk daje možnost razvoja novih izdelkov, saj dopušča tisk na različne materiale. Zadnja novost sta velikoformatna digitalna stroja za ploski tisk v UV tehniki tiska z led sušenjem in stroj za kaširanje, oba v formatu 2x3 m ter avtomatski izrezovalnik v formatu B2, ki omogoča izrezovanje 3D moduliranih izdelkov in je primeren za izdelavo kartonske embalaže.

Dodana vrednost opisanega poslovnega programa je tudi v tem, da po uvedbi barvnega upravljanja ponujamo na trgu **standardiziran tisk** oziroma poenoten nivo kvalitete tiska na tiskarskih strojih in od pridobitve **FSC certifikata** dalje celo paleto okolju prijaznih grafičnih FSC izdelkov, izdelanih v skladu z zahtevami okoljskega certifikata FSC. Grafične izdelke in storitve podjetja lahko označimo tudi s **kolektivno blagovno in storitveno znamko invalidsko podjetje in promocijskim logotipom »invalidom prijazno podjetje«** ter s tem povemo, da je poslovni program v Birografiki BORI tudi v funkciji programov usposabljanja in zaposlovanja distrofikov in ostalih invalidov.

ZAPOSLENI PODJETJA

Vloga zaposlenih je ključnega pomena za uspeh in rast podjetja, še posebej pa velja to za Birografiko BORI, ki posluje kot invalidsko podjetje. Zaposleni, med katerimi je velik delež invalidov, igrajo ključno vlogo pri razvoju in uveljavljanju podjetja na trgu. Njihovo znanje, izkušnje in kreativnost so neprecenljivi viri, ki skrbijo za zadovoljstvo strank, pomagajo pri doseganju skupnih ciljev in uresničevanju vizije podjetja.

Kot dokaz, da podjetje že vsa leta obstoja vzgledno skrbi za svoje zaposlene, je prejela nagrada za dobro prakso na področju zaposlovanja in usposabljanja invalidov v obliki listine, s katero je Birografika BORI pridobila pravico do uporabe promocijskega logotipa »Invalidom prijazno podjetje«. Gre torej za nagrado, ki ima poseben pomen, saj je promocijski logotip v družbenem in poslovnem okolju prepoznan kot priznanje invalidskemu podjetju za družbeno odgovorno ravnanje na področju vključevanja invalidov v delovno okolje in v družbo.

**INVALIDOM
PRIJAZNO
PODJETJE**

Na mednarodni dan človekovih pravic, 11. decembra 2024 je Birografika BORI d.o.o. postala ena izmed podpisnikov listine raznolikosti Slovenije. Vrednote raznolikosti so namreč že več kot 45 let vtakane v poslanstvo invalidskega podjetja, to je usposabljanje in zaposlovanje invalidov. Spoštujemo raznolikost zaposlenih, saj nas bogati, povezuje v delovnem okolju in dela močnejše. S podpisom

listine o raznolikosti pa smo v podjetju izrazili svojo zavezo k sprejemanju in spoštovanju tudi drugih različnih ozadij, kultur, spolov, starosti in drugih raznolikih lastnosti med zaposlenimi. Listina o raznolikosti vključuje tudi ukrepe za spodbujanje enakih možnosti, preprečevanje diskriminacije ter ustvarjanje vključujočega delovnega okolja.

Zaradi zahtevnih razmer v grafični dejavnosti in velikega pomanjkanja usposobljenih kadrov, smo v letu 2023 in 2024 v podjetju odsotnost kadrov uspešno nadomeščali s občasnim študentskim delom in z zaposlovanjem tujcev. Kot kažejo razmere na trgu delovne sile, bo v prihodnje za podjetje zelo pomembno, da se bo lahko izkazalo kot delodajalec, ki ceni raznolikost in si prizadeva za ustvarjanje pozitivnega in spoštljivega delovnega okolja za vse zaposlene.

Struktura zaposlenih in odgovornost do zaposlenih

Birografika BORI je po številu zaposlenih uvrščena med srednje velike gospodarske družbe, katera izpolnjuje zakonski pogoj, da posluje s statusom invalidskega podjetja. Dejanski delež invalidov med vsemi zaposlenimi na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2024 je bil 41 %.

Ključni podatki o zaposlenih na dan 31. 12. 2024 so sledeči:

• število vseh zaposlenih	74
• število zaposlenih invalidov	30
• število invalidov, ki delajo s polnim delovnim časom	16
• število invalidov, ki delajo s skrajšanim delovnim časom	14
• število invalidov s prišteto dobo zaradi osebnih okoliščin	18
• število invalidov s 100 % telesno okvaro	12
• število invalidov, ki so prejemniki dodatka za nego in pomoč	11
• število invalidov, ki so uporabniki invalidskega vozička	13

Narava invalidnosti zaposlenih je takšna, da jim je potrebno zagotoviti poleg vse potrebne strokovne pomoči in tehnične podpore tudi fizično pomoč in asistenco sodelavcev na delovnem mestu ter po potrebi tudi tolmača za znakovni jezik, ko gre za gluhe osebe. Strokovni delavci in sodelavci so v invalidskem podjetju prisotni ves čas, zaposlene invalide ali invalide na usposabljanju spremljajo in po potrebi motivirajo pri delu, nudijo strokovno pomoč pri razvoju osebnih metod dela, jih seznanjajo z novostmi in spremembami v delovnih procesih, ocenjujejo delovno uspešnost, zagotavljajo podporo v delovnem okolju, sodelujejo pri izvedbi potrebnih tehničnih prilagoditev delovnega mesta, nudijo dodatno podporo ob spremembi delovne zmožnosti in dodatno podporo ob spremembi v delovnem okolju. Temeljno vodilo pri delu strokovnih delavcev in sodelavcev je Kodeks o ravnanju z invalidnostjo na delovnem mestu.

V strukturi zaposlenih po spolu je prišlo do sprememb. V grafični dejavnosti še vedno prevladujejo moški, 53 % vseh zaposlenih v podjetju je moških in 47 % žensk, vendar se je delež moških glede na leto 2023 zmanjšal za 3 % in za enak odstotek povečal delež žensk. Tudi v prihodnje si bomo prizadevali, da bo zastopanost obeh spolov čim bolj uravnotežena in da bomo izkoristili potenciale in nadarjenost obeh spolov.

Starostna struktura zaposlenih v letu 2024 kaže, da se delež starejših zaposlenih glede na leto poprej ni bistveno spremenil. V podjetju so 3 zaposleni mlajši od 30 let (4 %), 23 zaposlenih je v starosti od 30 do 45 let (31 %), 28 zaposlenih je v starosti od 45 do 55 let (38 %) in 20 zaposlenih starejših od 55 let (27 %). Povprečna starost zaposlenih je 48 let.

Struktura zaposlenih po dejanski, formalni izobrazbi se v zadnjih letih izboljšuje. Konec leta 2024 je imelo kar 61 % zaposlenih doseženo najmanj srednješolsko oziroma višjo ali visoko stopnjo strokovne izobrazbe. Še vedno se zmanjšuje število zaposlenih z nižjo in poklicno stopnjo strokovne izobrazbe, kar nakazuje na pomanjkanje poklicnih kadrov v prihodnje, saj se mladi skoraj ne odločajo več za poklice kot so: knjigovez, tiskar, grafični tehnik, skladiščnik in podobne poklice.

Zdravje zaposlenih

Odsotnost zaposlenega z dela predstavlja za delodajalca velik izziv, tako finančni kot fizični, saj mora v procesu dela, odsotnega zaposlenega nadomestiti, hkrati pa se soočiti s številnimi negativnimi posledicami zaradi zdravstvenih težav, ki jih prinaša invalidnost in staranje zaposlenih.

Podatki za leto 2024 kažejo, da se je bolniška odsotnost zaposlenih zaradi bolezni in nezgod pri in izven dela, v primerjavi z letom poprej povečala za 3,5 %, in sicer z 8.679 ur na 8.979 ur. Zmanjšala pa se je odsotnost zaposlenih zaradi bolezni v breme delodajalca za 8,1 % oziroma s 5.853 ur na 5.379 ur, v breme ZZZS pa se je povečala za 27,4 % oziroma z 2.826 ur na 3.600 ur, v primerih, ko je šlo za odsotnost nad 30 dni, nego in spremstvo. V letu 2024 beležimo 1 odsotno zaposleno zaradi porodniškega dopusta, 1 odsotnega zaposlenega zaradi očetovskega dopusta ter 2 nezgodi pri delu.

Glede na to, da je novela Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ukinila dopolnilno zdravstveno zavarovanje, smo v podjetju s 1. 1. 2024 implementirali nov sistem obveznega zdravstvenega prispevka zaposlenih, katerega je delodajalec dolžan mesečno odtegovati pri obračunu plač zaposlenih.

Izobraževanje in znanje

V sodobnem poslovnem okolju, polnem izzivov in hitrih sprememb, je prilagajanje ključno za dolgoročno uspešnost. To zahteva ne le spremljanje trendov in uvajanje novih tehnologij, temveč tudi stalno izpopolnjevanje znanja, prilagajanje delovnih mest ter razvoj kompetenc zaposlenih. V Birografiki BORI, ki deluje na področju grafične industrije, se zavedamo, da je izobraževanje temelj kakovosti in konkurenčnosti. Le dobro usposobljeni zaposleni lahko sledijo razvoju panoge ter prispevajo k učinkovitemu prilagajanju tržnim spremembam. Digitalizacija, avtomatizacija in robotizacija procesov močno vplivajo na prihodnost dela, zato postaja vseživljenjsko učenje nuja za zaposlene in podjetje kot celoto.

Ker v podjetju zaposlujeemo distrofike in druge invalide, je pomembno, da se osredotočamo na poklice, ki uporabljajo znanje in ne zahtevajo fizičnih naporov. Naša strategija temelji na čim večji digitalizaciji delovnih procesov ter uporabi računalniške tehnologije, kar pomeni, da morajo zaposleni obvladati grafično in drugo programsko opremo. Vse več nalog prevzemajo avtomatizirani sistemi in roboti, kar od mlajših generacij distrofikov zahteva vsaj osnovno računalniško in informacijsko znanje. Pomemben izziv zanje predstavlja tudi uvajanje umetne inteligence, ki postaja nepogrešljiv del sodobnega delovnega okolja.

V letu 2024 smo v podjetju izvedli obsežen program izobraževanja, ki je zajemal širok spekter vsebin ter vključeval številne zaposlene. Program je temeljil na sprejetem letnem načrtu in sprotnih potrebah podjetja. Zaposleni so se tako udeležili 30 različnih izobraževanj in dogodkov. Med njimi že tretjič Konference spletnega marketinga v organizaciji agencije IT Melona, ki zaposlenim omogoča vpogled v najnovejše trende s področja spletnega oglaševanja. V lanskem letu je bila zelo aktualna tema trajnostno poročanje, tako so se naši zaposleni udeležili kar treh webinarjev na to temo. Zaposleni so opravili tudi zakonsko predpisano izobraževanje o varstvu pri delu in izobraževanje za strokovne delavce invalidskih podjetij, kot določa Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Ostala izobraževanja so bila še s področja financ, davkov, prava, delovnega prava ter prodaje in nabave.

Skrb za okolje in okoljska odgovornost

Trajnostna usmeritev Birografike BORI, ki posluje na območju Bežigrada v Ljubljani je v današnjem času zaradi ohranjanja okolja izjemno pomembna. Podjetje lahko zmanjšuje svoj vpliv na okolje na več načinov, na primer z uporabo energetske varčnih tehnologij, recikliranih materialov, uporabo okolju prijaznih barv in tonerjev, z odgovornim ravnanjem z odpadki, spodbujanjem digitalnega tiska, kar vse prispeva k zaščiti okolja in krepi zavezanost podjetja k trajnostnemu razvoju. Naše aktivnosti gredo v smer, da svojim strankam ponudimo okolju prijazne grafične izdelke in materiale ter tako zmanjšujemo negativne vplive na okolje, kar že vrsto let dokazujemo tudi s FSC certifikatom, s katerim zagotavljamo, da uporabljeni papir izhaja iz socialno in okoljsko prijaznega gozdnega gospodarstva. S tem so naše stranke lahko prepričane, da tekom upravljanja z gozdom, ljudje niso bili izkoriščani, živali in rastline pa pri sečnji niso bile izpostavljene nevarnosti.

Osrednji interni predpis podjetja na področju ravnanja z odpadki je Načrt gospodarjenja z odpadki, ki natančno opredeljuje, kje in kakšni odpadki nastajajo v podjetju, kako se z njimi ravna in s katerimi pooblaščenimi prevzemniki odpadkov podjetje sodeluje. Podjetje z odpadki ravna odgovorno, gospodarno in učinkovito in izpolnjuje vse predpisane okoljske zahteve med katere sodi tudi letno poročanje Agenciji Republike Slovenije za okolje o nastajanju odpadkov v proizvodnji podjetja v preteklem letu. Prav tako Birografika BORI izpolnjuje zaveze za poročanje in plačevanje embalažnine iz Uredbe o embalaži in odpadni embalaži, saj je na podlagi sklenjene pogodbe vključena v sistem ravnanja z odpadno embalažo družbe Embakom d.o.o., o čemer so obveščeni tudi vsi odjemalci podjetja.

POSLOVANJE INVALIDSKEGA PODJETJA

Prikaz poslovnih rezultatov podjetja (v EUR)

	Leto 2023	Leto 2024	Indeks
Celotni prihodki podjetja	4.710.655	4.716.879	100,1
Sprememba vrednosti nedokončane proizvodnje	- 8.738	23.304	
Stroški in odhodki	4.819.563	4.891.122	101,5
Davek iz dobička	0	0	
Odloženi davek	6.322	4	
Čista izguba/dobiček poslovnega leta	-111.324	-150.943	
Kapital	3.682.178	3.530.555	96,0

Iz zgoraj navedenega prikaza poslovnih rezultatov podjetja je razvidno, da se je v letu 2024 celotni prihodek podjetja povečal v primerjavi z letom 2023 za 6.224 EUR (0,1 %) in znaša 4.716.879 EUR. Za 1,5 indeksne točke so se povečali stroški in odhodki podjetja, čista izguba poslovnega leta znaša 150.943 EUR. Kapital podjetja se je glede na leto 2023 zmanjšal za 151.623 EUR, in sicer zaradi dosežene čiste izgube v višini 150.943 EUR in aktuarske izgube 680 EUR. Zaključni račun za leto 2024 je podvržen reviziji, katero bo opravila pooblaščen revizijska hiša Plus Revizija d.o.o..

Prikaz poslovnih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev po enotah (v EUR)

Poslovni programi po enotah	Leto 2023	Leto 2024	Indeks
Kopiranje, enota 1	307.979	272.578	88,5
Kopiranje, enota 2	25.302	24.370	96,3
Ofsetni in digitalni tisk, enota 3	3.436.494	3.377.851	98,3
Ostali prihodki od prodaje, enota 5	119.197	143.913	120,7
Skupaj	3.888.972	3.818.712	98,2

Kot je razvidno iz preglednice, se je v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 delež prihodka z naslova trženja poslovnega programa kopiranja zmanjšal za 10,9 %. Za 11,5 % se je zmanjšal prihodek v enoti 1, v enoti 2 pa se je prihodek zmanjšal za 3,7 %. Prihodek z naslova kopiranja še zdaleč ne dosega ravni izpred epidemije, kar je predvsem posledica spremenjenih navad strank oziroma njihovih potreb po kopiranju in predstavlja le še 7,8 % celotnega prihodka od prodaje podjetja.

V letu 2024 v primerjavi z letom 2023 se je za 1,8 % zmanjšal tudi prihodek z naslova trženja poslovnega programa ofsetnega in digitalnega tiska, kateri predstavlja 86,9 % celotnega prihodka od prodaje podjetja. Ostali prihodki od prodaje, ki se nanašajo na ostale storitve, kot je upravljanje z nepremičninami so se v letu 2024 glede na leto poprej povečale za 20,7 %.

Realizirana vrednost izvedenih grafično-tiskarskih storitev iz naslova poslovnega sodelovanja z javnimi naročniki je v letu 2024 znašala 392.483 EUR brez DDV, kar je 78.127 EUR oziroma 16,6 % manj kot v letu 2023, ko je znašala 470.609 EUR brez DDV. Potrebno je upoštevati, da je bilo tudi v letu 2024 na portalu javnih naročil objavljenih manj objav za prijave na javna naročila ter da številni poslovni partnerji, s katerimi sicer ohranjamo poslovno sodelovanje, verjetno tudi zaradi gospodarske situacije, katero spremlja negotovost ter porasta brezpapirnega digitalnega poslovanja, izkazujejo tendenco zmanjšanih potreb po tisku.

Zakonska rešitev **nadomestno izpolnjevanje invalidskih kvot** je za Birografiko BORI kot invalidsko podjetje pomembna tako pri pridobivanju novih poslovnih odjemalcev kot pri utrjevanju in ohranjanju obstoječih poslovnih povezav. V letu 2024 smo s 40 poslovnimi partnerji (enako število kot leto poprej) sklenili dodatek k pogodbi o poslovnem sodelovanju in z naslova nadomestnega izpolnjevanja kvot z njimi realizirali 1.268.142 EUR prihodkov od prodaje ter v okviru navedenega zneska realizirali 592.470 EUR stroškov dela.

Kot izhaja iz podatkov, je naše podjetje za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2024 od prodaje opravljenih storitev in proizvodov obračunalo 859.779 EUR davka na dodano vrednost in ga v državno blagajno po odbitku vstopnega davka odvedlo 434.403 EUR (47.676 EUR manj kot leto poprej). Navedeni znesek je bil s strani kupcev naših proizvodov in storitev do 31. 1. 2025 poravnan 91,57 %, (leto poprej 98,37 %), kar seveda vpliva na likvidnost podjetja.

Računovodske izkaze podjetja za leto 2023 in 2024 je revidirala pooblaščen revizorka Revizijske družbe Plus Revizija d.o.o., ki je po opravljenem revidiranju izdala pozitivno mnenje k Letnemu poročilu Birografike BORI d.o.o. za leto 2023 in k Letnemu poročilu Birografike BORI d.o.o. za leto 2024 ter k pregledu ločenega izkazovanja in porabe javnih sredstev, prejetih za zaposlovanje invalidov v obeh navedenih letih. Oba navedena Letna poročila je soglasno potrdil in sprejel tudi Nadzorni svet Birografike BORI d.o.o..

Zunanji vplivi na poslovanje podjetja

Spremenjene geopolitične razmere v svetu, ki se kažejo v nadaljevanju vojne v Ukrajini, novem vojnem žarišču v Gazi ter v tekmovanju za politično in gospodarsko prevlado, so imele v letu 2024 močan vpliv na celotno svetovno gospodarstvo. Številna podjetja tako v Sloveniji, Evropi in po svetu vse bolj zaostrene geopolitične razmere občutijo predvsem v obliki nenehne negotovosti, kar pri poslovanju zaznavamo tudi v Birografiki BORI. Poleg tega je bil vpliv šibke gospodarske rasti v evro območju na poslovanje slovenskih podjetij še vedno zelo močan kar se je v odrazilo predvsem na oslabiljenem povpraševanju po storitvah in izdelkih. Tako smo bili tekom lanskega leta osredotočeni na zagotavljanje nemotenega poslovanja in v zagotavljanje finančne vzdržnosti poslovanja podjetja. Na poslovanje v letu 2024 je tudi močno vplivala digitalizacija ter do neke mere tudi inflacija, ki je po podatkih Statističnega zavoda R Slovenije

na letni ravni znašala 1,9 %. Soočeni smo bili z višjimi stroški poslovanja, del fiksnih stroškov se je zvišal kot na primer nadomestilo za uporabo stavbega zemljišča, minimalna plača, ki je od 1. 1. 2024 dalje 1.253,90 EUR bruto in povečuje strošek dela zaposlenih. V skladu s podjetniško prakso smo si tudi v Birografiki BORI prizadevali zagotoviti stabilno poslovanje in višje stroške pretopili v cene naših soritev in izdelkov. Prihodki od prodaje ob vstopu v leto 2024 so bili še vedno 6,75 % nižji kot leta 2019 pred epidemijo, in da se je ta primanjkljaj do izteka leta 2024 spet nekoliko povečal, tako da je bil padec prihodkov od prodaje na letnem nivoju glede na leto 2019 še vedno 8,44 %.

Ekonomske olajšave

Birografika BORI je bila tudi v letu 2023 in 2024 s strani države pri svojem poslovanju in pod pogoji, določenimi v Evropski pravni ureditvi in Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov ter drugih nacionalnih zakonih, tako kot vsa ostala invalidska podjetja v državi, deležno določenih državnih pomoči oziroma ekonomskih olajšav. Dejstvo na katerega želimo posebej opozoriti pa je, da Birografika BORI kot invalidsko podjetje, ki deluje na področju socialne ekonomije in hrati po tržnih zakonitostih, lahko le s stabilnim in urejenim sistemom subvencij, uspešno uresničuje svoje poslanstvo na področju usposabljanja in zaposlovanja najtežjih skupin invalidov. V zdajšnji ureditvi na državni ravni namreč pogrešamo razpise tako za javna sredstva kot sredstva EU, ki bi bila namenjena za razvoj in investicije v nova ali obstoječa delovna mesta v invalidskih podjetjih, kar bi v zahtevnih gospodarskih razmerah pozitivno vplivalo na gospodarski položaj invalidskih podjetij.

Osrednji dogodek leta 2023 je bila konferenca IP, katero je organiziralo Združenje invalidskih podjetij Slovenije in na kateri je minister Luka Mesec v svojem pozdravnem nagovoru dokončno ovrgel dvome o učinkovitosti in upravičenosti subvencioniranja invalidskih podjetij, saj je potrdil, da je slovenski model zaposlovanja invalidov med najboljšimi v Evropi, kar izkazujemo in potrjujemo tudi s študijami. Konferenca je ponovno opozorila na velik pomen in upravičen obstoj gospodarskih družb, ki poslujejo s statusom invalidskega podjetja, ne samo za slovensko gospodarstvo, ampak tudi za posameznega invalida ter invalidsko in socialno varstvo. Konferenca IP se je odvila tudi leta 2024 s pomenljivim naslovom »Trajnost – strateška priložnost za napredek tudi v invalidskih podjetjih«. Konferenca je znova potrdila, da slovenski model zaposlovanja invalidov uspešno deluje, vendar ne moremo mimo dejstva, da je potrebno v Sloveniji uveljaviti tudi sprejeto strategijo razvoja zaposlovanja invalidov in nadaljnjega razvoja invalidskih podjetij kot pomembnega člena sistema zaposlovanja invalidov.

Vlaganja

Plan investicijskih vlaganj za leto 2023 je bil zaradi finančno zahtevnih pogojev poslovanja načrtovan zelo skrbno. Po epidemiji smo zaznali, da povpraševanje po posameznih grafičnih storitvah in izdelkih zamira, potrebno je bilo raziskati trg in investirati v tehnološke novosti. Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani smo se aprila udeležili sejma grafične tehnike **Print21&Promo days**, septembra pa v Bruslju sejma **Labelexpo Europe**. Oba sejma sta bila namenjena predstavitvi trendov in možnosti tehnologij in rešitev digitalnega tiska, ki

zajema vse od malih aplikacij do velikih formatov, digitalni komercialni tisk iz listov, tisk na tekstil, tisk etiket in številne programske rešitve.

Program vlaganj v poslovnem letu 2024 je bil načrtovan na usmeritvah grafičnega sejma DRUPA, ki poteka vsake štiri leta v Düsseldorfu v Nemčiji in sovpada z razvojnimi cikli tako v grafiki kot v podjetju. Zato ni nič nenavadnega, da lahko grafično opremo in rešitve razstavljalcev na navedenem sejmu kot so npr.: podjetja Canon, Xeikon, HP, Komori in drugih, najdete tudi v tiskarni Birografike BORI, saj so že vrsto let poslovni partnerji podjetja. Udeležba grafičnih strokovnjakov podjetja na tem sejmu je praktično obvezna in hkrati priložnost za spoznavanje novih trendov, tehnologij in inovacij v panogi. Dogodek je tudi odlična priložnost za izmenjavo znanja in izkušenj s tujimi grafičnimi strokovnjaki ter za pridobivanje novih idej za nadaljnji razvoj podjetja.

V okviru tiskarne smo razširili oddelek velikoformatnega digitalnega tiska, katerega je bilo potrebno pred inštalacijo dodatne strojne opreme, ustrezno gradbeno urediti in izvesti reorganizacijo proizvodnje vse v skladu s planom, da povečamo kapacitete navedenega velikoformatnega tiska, ki v kombinaciji s strojem za izrezovanje omogoča izdelavo povsem novih unikatnih grafičnih produktov zanimivih za trg. V kopirnici so bila izvedena zgolj manjša vlaganja, v ekspeditu je bil za potrebe kvalitetne odpreme končnih izdelkov nabavljen ovijalni stroj, veliko pozornosti pa se je namenilo tudi ergonomskemu urejanju delovnih mest.

Na področju informatike smo se ukvarjali predvsem z izboljšavami že obstoječih aplikacij, z zagotavljanjem ustrezne IT varnosti in z vzdrževanjem licenčne programske opreme. Veliko truda smo vložili v izgradnjo inovativne informacijske platforme **BORiklik.si**, ki omogoča interaktivnost naših uporabnikov pri kreiranju produktov, ki jih naročajo v tiskarni. Z namenom povečanja hitrosti izvedbe naročil smo nadgradili spletno tiskarno, katero redno nadgrajujemo s tržno naravnanimi posodobitvami. Implementirali smo tudi programsko opremo za dizajniranje kartonskih škatel, ki se uporablja v tehnologiji za modeliranje kartonskih izdelkov ter opremili dve povsem novi delovni mesti z IT strojno in programsko opremo. Povečali smo tudi stabilnost delovanja podatkovnih stežnikov in komunikacijske opreme. V podatkovna vozlišča smo namestili dodatne naprave za brezprekinitveno delovanje in s tem povečali avtonomijo delovanja vitalne IT opreme v primeru izpada električne energije. Izvedli tudi prilagoditev programske opreme ob prehodu bank NKBM in SKB pod okrilje OTP banke. Veliko sredstev in dela pa smo namenjali informacijski varnosti, vzdrževanju ter legalni uporabi licenčne programske opreme. Da je vse navedeno na ustreznem nivoju je potrebno plačevati stroške vzdrževalnih pogodb, ki nam zagotavljajo ustrezno število licenc za programsko opremo in ustrezne varnostne popravke. V letu 2023 smo v podjetju za licence plačali 64.000 EUR in v naslednjem letu 67.714,72 EUR, to je neizogiben, vendar zelo visok strošek podjetja, če želi nemoteno poslovati.

V letu 2023 so bila izvedena redna investicijska vlaganja v neopredmetena dolgoročna sredstva in v opredmetena osnovna sredstva v višini 182.683 EUR in v letu 2024 v višini 285.889 EUR. Najpomembnejši finančni vir investicijskih vlaganj v preteklih dveh letih so bila lastna sredstva podjetja in s tega naslova podjetje nima neporavnanih obveznosti. Velja poudariti, da je del vlaganj v informacijsko tehnologijo tudi rezultat lastnega znanja in aktivnosti zaposlenih v podjetju in ni finančno ovrednoteno.

Digitalni marketing in spletna prodaja kot nov prodajni kanal

Digitalni marketing je ključni dejavnik pri uspešni spletni prodaji, ki predstavlja nov prodajni kanal podjetja. S pomočjo digitalnega marketinga želimo doseči večjo prepoznavnost podjetja, pritegniti več obiskovalcev na spletno stran, povečati konverzije in posledično tudi prodajo izdelkov in storitev. Z uporabo različnih orodij digitalnega marketinga, kot so socialna omrežja, e-poštni marketing, SEO optimizacija, influencer marketing ..., ciljamo na različne skupine, ki predstavljajo potencial za rast spletne prodaje. Poleg tega digitalni marketing omogoča spremljanje rezultatov in analizo učinkovitosti marketinških aktivnosti podjetja, kar omogoča prilagajanje strategije in doseganje še boljših rezultatov.

Digitalni marketing smo v letu 2024 izvajali v sodelovanju z zunanjo agencijo za digitalni marketing, ki je bila odgovorna za pripravo mesečnih terminskih planov, besedilnih in grafičnih vsebin, objavo marketinških kampanj in prilagajanje kampanj glede na odzive trga skozi analitiko. Aktivnosti vključujejo tudi izvedbo objav na različnih digitalnih kanalih, kot so: Google, Facebook/Instagram in Youtube. V Birografiki BORI je kot podpora zunanjemu izvajalcu vzpostavljen tim sodelavcev, ki sodeluje pri pripravi tematskih sklopov, nadzira izvedbo aktivnosti in se usklajuje s proizvodnimi zmogljivostmi.

Zaradi uvedbe novega spletnega orodja v zadnjem kvartalu leta 2024, so se marketinške aktivnosti in pozornost naših kupcev postopoma selili na novo platformo BORIklik.si. Spletno tiskarno birografikabori.si, ki ponuja širok spekter izdelkov za pravne osebe tako komplementarno dopolnjuje BORIklik.si, ki ponuja unikatne izdelke za fizične osebe (vsak si jih izoblikuje po svoje). Temu sledi tudi digitalni marketing. Aktivnosti digitalnega marketinga smo zato izvajali na dveh spletnih mestih, in sicer: spletni tiskarni Birografikabori.si in novem spletnem orodju BORIklik.si. Razvoj BORIklik.si se je začel z objavo prvega izdelka fotokoledar. Nato smo pred koncem leta dodali še voščilnice in vabila.

V 2024 smo tako izvedli 192 FB/IG objav (16 objav/mesec), 24 FB/IG kampanj (2 kampanji/mesec), promovirali 36 objav (1 FB/IG objavo in 2 blog objavi), napisali 24 blog objav (2 objavi/mesec) in izvedli 18 Google ads kampanj (zakup ključnih besed, YouTube, Demand Gen). S tem smo zabeležili več kot 71 tisoč klikov in imeli 6,7 mio prikazov oglasov. Obiskovalce naših spletnih mest in družbenih omrežij smo v sklopu oglaševanja blagovne znamke izobraževali o naši tiskarski dejavnosti, invalidskem podjetju, tradiciji in vsem tistem, kar nas dela edinstvene. V sklopu učinkov digitalnega marketinga naj omenimo tudi znatno povečanje števila povpraševanj preko elektronskih sporočil in telefonskih klicev, kar je težje merljivo, a zaznavno. Strošek digitalnega marketinga v lanskem letu je bil 39.874 EUR neto.

NAPOVEDI ZA LETO 2025

Glede na trenutno stanje v grafični dejavnosti, ki doživlja svojo transformacijo in pospešen prehod v digitalno okolje, narekuje podjetju, da se čim bolj prilagodi novim razmeram na trgu. Dejstvo je, da zaradi digitalizacije procesov in e-poslovanja zaznavamo upad povpraševanja po nekaterih storitvah in izdelkih ofsetnega tiska, se je potrebno usmeriti v spletne platforme, socialna omrežja in povečati kapacitete digitalnega tiska, kjer se povečujejo povpraševanja po različnih storitvah, ki pa so povezane tudi z vlaganji v tehnološke novosti in z lastnim razvojem novih produktov.

V domačem poslovnem okolju se bomo tudi v letu 2025 soočali s pomanjkanjem kadrov, šibko gospodarsko rastjo, pridobivanjem finančnih virov, inflacijo, ter številnimi drugimi izzivi grafične dejavnosti kot so oslabiljeno povpraševanje, najnižja cena kot kriterij izbora na javnih razpisih, velika konkurenca, zahtevna vlaganja v digitalizacijo in sodobno opremo, mala dodana vrednost, informacijska varnost, visoki stroški za licence, ... Zaradi vse višjih življenjskih stroškov se bo še povečeval pritisk na rast plač, posledično bodo višji tudi stroški poslovanja.

Glede na to, da se gospodarsko in politično dogajanje tako po svetu kot doma nenehno spreminja je zelo težko realno oceniti položaj podjetja v letu 2025. Pred nami je zelo zahtevno leto, ne samo zaradi posledic digitalne transformacije procesov v gospodarstvu, pomanjkanja kadrov, negotovosti na trgu, nelojalne konkurence, ampak tudi zaradi napovedanih številnih novih obremenitev, katere bodo močno vplivale na položaj invalidskega podjetja na trgu.

ZAKLJUČEK

Poslovo okolje je za Birografiko BORI d.o.o vse od epidemije Covida-19 dalje še vedno dokaj nestabilno in zelo nepredvidljivo. Kljub zahtevnim razmeram v gospodarstvu smo v letu 2023 in 2024 uspeli obvladati vsa tveganja preteklih dveh let ter iz lastnih sredstev izvedli investicijska vlaganja v povečanje kapacitete velikoformatnega digitalnega tiska in v ureditev dodatnega prostora zanj. S pomočjo inovacij in kreativnosti zaposlenih pa smo se osredotočili tudi na razvoj in prodajo novih produktov prek spletne tiskarne BIROGRAFIKABORI.SI in spletne platforme BORIklik ter tako sledimo trendom prehoda grafične dejavnosti v digitalno okolje. Dolžni smo tudi zahvalo vsem poslovnim partnerjem in strankam za zaupanje ter podporo pri uresničevanju poslanstva invalidskega podjetja, in sicer vse do današnjih dni, ko je Birografika BORI postala tudi ena izmed podpisnic listine raznolikosti Slovenije.

V Ljubljani, dne 29. 9. 2025

Poslovodja

Renata Punčuh Radovanovič,
univ. dipl. iur.

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastniku, (skupščini)
BIROGRAFIKA BORI d.o.o.
Linhartova cesta 1
1000 Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe Birografika BORI Invalidsko podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d.o.o., Ljubljana, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2024 ter izkaz poslovnega izida z izkazom drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe Birografika BORI Invalidsko podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d.o.o., Ljubljana na dan 31. decembra 2024 ter njeno finančno uspešnost ter denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in z zahtevami Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti) (Kodeks IESBA), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od revidirane družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe Birografika BORI Invalidsko podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d.o.o., Ljubljana vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako

drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati.

V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi,
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi, ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobil med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovil bistveno napačnih navedb.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Pri pripravi računovodskih izkazov je posloводство odgovorno za ocenjevanje sposobnosti organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, primerno razkrivanje zadev, ki so povezane z delujočim podjetjem, in uporabo podlage računovodenja za delujoče podjetje, razen če posloводство ne namerava likvidirati družbe ali prenehati poslovati ali nima nobene druge realne možnosti, kot da to stori.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in velja, da so pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;

- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Plus Revizija d.o.o.
Ivana Roba 19
1000 Ljubljana

Silvija Oštir
(pooblaščenka revizorka)

Ljubljana

Datum: 18.4.2025

Plus Revizija d.o.o.
Ivana Roba 19
1000 Ljubljana

Birografika BORI d.o.o.

Linhartova cesta 1, 1000 Ljubljana

SPLETNA TISKARNA

www.birografikabori.si

BORIKlik

USTVARI SVOJ IZDELEK

www.boriklik.si

